

Primljen: 22. 10. 2105.

XXIII. MEĐUNARODNA KONFERENCIJA HRVATSKOGA DRUŠTVA UČITELJA I PROFESORA NJEMAČKOGA JEZIKA

*„Präsentations- und Kommunikationstechniken in einem
innovativen DaF-Unterricht – Motivationsförderung“*

Izidora Radek*
Policijska akademija u Zagrebu

Današnje doba, vrijeme dominacije vizualnih poticaja i novih tehnologija, postavlja nove standarde prenošenja znanja, usvajanje i usavršavanje nastavnih metoda s ciljem poboljšanja nastave. Novi mediji dominiraju radnim okruženjem većine budućih zaposlenika i izuzetno je važno upoznati učenike i studente s njima. Nove generacije odrasle su uz sve napredniju tehnologiju, poznavanje rada na novim medijima često je preduvjet zaposlenja na mnogim radnim mjestima, a uspješno prenošenje informacija, kreativan pristup i dobra prezentacija temelj su uspješna poslovanja i borbe na tržištu. Nastava stranoga jezika nije orientirana samo na usvajanje vokabulara i gramatike već i na razvoj komunikacijskih kompetencija, otvorenosti drugim kulturama i snalaženju u raznim poslovnim situacijama.

Motiviran nastavnik preduvjet je za stvaranje motiviranoga učenika i studenta. Bez jasnih ciljeva i otvorenosti prema novim medijima nema kvalitetnih rezultata jer nastava nije sama sebi cilj.

XXIII. Međunarodna konferencija Hrvatskoga društva učitelja i profesora njemačkoga jezika, održana u Varaždinu od 9. do 11. listopada 2015. godine, jedan je od najvažnijih skupova za profesore i učitelje njemačkoga jezika na osnovnim, srednjim i visokim školama.

Skup je organiziran u suradnji s Agencijom za odgoj i obrazovanje, Goethe Institutom i Austrijskim kulturnim forumom. Tema ovogodišnje

* iradek@fkz.hr

konferencije bila je poticanje učeničke motivacije inovativnim tehnikama prezentacije i prenošenja nastavnih sadržaja. Konferencija je svakomu tko se bavi njemačkim jezikom i tko ga predaje ponudila mnogo raznovrsnih predavanja i radionica, a sve su imale istu okosnicu, tj. predavanja su pratila pitanja: Kako odabratи učinkovite i motivirajuće tehnike prezentacije i prenošenja nastavnih sadržaja? te Kako poticati jezične i prezentacijske kompetencije kod učenika i učenica odnosno studenata?

Pristup tematici bio je raznolik, a radionice za profesore na visokim učilištima bile su posebno poticajne, što je vidljivo već iz naslova tema:

Snježana Husinec: *Sprachliche Handlungsfähigkeit im Fach durch Stationenlernen*
Angelina Puović: *Fremdsprachenunterricht zwischen alten und neuen Medien*

Darija Omrčen: *Powerpoint-Präsentationen erstellen und vorzuführen: theoretische Grundlagen und praktische Ansätze*

Vesna Cigan: *Präsentation als interaktive Lehr-Lern-Methode im universitären DaF Unterricht - Ein Beispiel guter Praxis.*

Plenarna predavanja obuhvaćala su sljedeće teme:

Prof. Reinhard Roth: *Wie können Schülerinnen/ Schüler heute besser/ anders lernen? Eine Übersicht aus Theorie und Praxis- Anregungen und Vorschläge für eine schülerorientierte Unterrichtspraxis*

Dr. Norbert Knitsch: *Der Mensch ist dein Schöpfer! Oder Motivation ist (k)eine Zauberei!*

Mag. Dr. Doris Reiniger: *Du, ich musss dir was erzählen! – Personale, soziale und kognitive Aspekte des Präsentationsformats, mündliches Erzählen im DaF-Unterricht*

Dr. Lucia Miškulin Saletović: *Präsentationsfähigkeiten im DaF-Unterricht*

Dr. Gerald Hühner: *Ich präsentiere, also bin ich! Was!? Streiflichter: Alltag, Schule, Beruf...*

Prvi dan konferencije ponudio je dva plenarna predavanja: prof. Rotha, ravnatelja njemačko-američke JFK škole iz Berlina, i dr. Knitscha s Visoke škole Emden. Kolege iz Njemačke na kreativan i zanimljiv način prikazali su kako uspješno prezentirati nastavne sadržaje, izložili ulogu predavača i studenata te njihov odnos u nastavnom procesu.

Kreativni načini predavanja nude pomoć, ali i izazov svakom predavaču u doba kada su ploča i kreda passé, novi naraštaj učenika raspolaže informatičkim znanjem te očekuje od nastavnika nov i dinamičan pristup.

Nastavni proces prikazan je kao dvosmjeran, tj. bitna je interakcija učenika/studenata i profesora. Navedeni su primjeri iz prakse nastave stranoga jezika koji su se pokazali uspješnima ili manje uspješnima. Primjerice, prof. Roth navodi da je tijekom dugogodišnje prakse primjetio da se rad u paru pokazao efikasnijim od rada u grupi jer tada učenici ulažu više napora i

ne može se dogoditi da jedan od njih obradi cijelu temu sam, a drugi prepisuje rezultate. Njegova je preporuka da se rad u grupi prebaci u kasnije razdoblje učenja. Prof. Roth također je konstatirao da motivacija nastaje kad učenici sudjeluju u odabiru teme od onih ponuđenih, kada sve što uče ima praktičan cilj i smisao - *Content and Language Integrated Learning*. Cilj je uspjela komunikacija, a ne formalno ispravna preslika gramatičkih struktura. Tada učenici sami preuzimaju odgovornost za proces učenja, uz podršku nastavnika. Novi mediji zauzimaju važno mjesto u cijelom procesu i poželjno je korištenje pametnim telefonima, iPadom i drugim tehničkim pomagalima.

Dr. Knitsch upoznao nas je s raznim metodama motiviranja učenika, tipovima predavača, a sve je bilo popraćeno praktičnim vježbama u paru. On smatra da je motivacija temelj stvaranja. Istaknuo je važnost jednakе zastupljenosti učenja novih sadržaja, tj. obrazovanja i stjecanja socijalnih kompetencija kroz odgoj. Motivacija počinje od samog nastavnika jer jedino motiviran nastavnik može pokrenuti interes u učenika.

Dan je završio slobodnim forumom gdje su prikazani primjeri iz prakse vezani za motiviranje učenika, projekti koji su u tijeku i konferencije. U pregledu su prezentacije nastavnika osnovnih i srednjih škola te visokih učilišta:

Was hat das Kochen der Roma-Mütter mit DaF zu tun? gdje je prikazano kako motivirati učenike kojima je dolaskom u školu i hrvatski jezik novina, a odmah počinju učiti njemački jezik (Ružica Horvat, OŠ dr. Ivana Novaka, Macinec), primjer uspješnoga projekta: *Učenici kao turistički vodiči kroz Crikvenicu* (prof. Viliana Malnar i prof. Daniela Kružić, Srednja škola dr. Antuna Barca, Crikvenica), prikaz s regionalne konferencije na Andrassy Universität u Budimpešti - *Regionale Deutschlehrerentagung des Ungarischen Deutschlehrerverbandes* (Dragica Bukovčan, prof. Visoke policijske škole).

Drugi dan konferencije započeo je plenarnim predavanjem mag. dr. Doris Reiniger: *Du, ich muss dir was erzählen! – Personale, soziale und kognitive Aspekte des Präsentationsformats, mündliches Erzählen im DaF-Unterricht*. Mag. dr. Doris Reiniger prezentirala je metodu pripovijedanja kao čin koji od govornika iziskuje crpljenje svih resursa, od vokabulara do gramatike, kako bi prenio svoju poruku slušateljima. U pripovijedanju znakovita su obilježja promjena tempa govora, neverbalna komunikacija, uporaba određenih fraza i riječi za naglašavanje bitnih događaja. Prikazani su primjeri iz prakse te načini kako uvesti pripovijedanje u nastavu i što se pritom događa na kognitivnoj, socijalnoj i osobnoj razini.

Dr. sc. Lucia Miškulin Saletović naglasila je važnost prezentacija u poslovnoj komunikaciji. Obilježja profesionalne prezentacija podijelila je u 8

faza: priprema, izrada prezentacije, konciznost i smislenost, uporaba medija, zadovoljstvo pred nastup, držanje, tj. govor tijela, reakcija na postavljena pitanja ili smetnje te analiza na kraju prezentacije. Prikazala nam je primjere iz prakse i dala upute kako svaki element razraditi da bi prezentacija bila što uspješnija.

Nastavnici su zatim birali radionice na kojima će sudjelovati ovisno o interesima i tipu škola na kojima predaju. Osim osnovnih, srednjih i visokih škola, zastupljen je i predškolski stupanj, što je izrazito važno za učenje stranoga jezika i razvoj jezičnih kompetencija u najranijoj dobi.

Radionice u sekciji visokoga obrazovanja (*Hochschulsektion*) vodile su profesorice koje se bave jezicima struke. Snježana Husinec s Pravnoga fakulteta u Zagrebu prikazala je metodu učenja po stanicama (*Stationenlernen*) kroz koju studenti sami, prolazeći stanicu po stanicu, prikupljaju podatke. Pritom su orijentirani na uspješno rješavanje pojedinoga zadatka i preuzimaju odgovornost u procesu učenja na temelju prikupljenih podataka. Ta metoda razvija više kompetencija te, unatoč zahtjevnoj pripremi i uloženom vremenu, može obogatiti nastavu stranoga jezika.

Darija Omrčen prikazala je kako studenti na Kineziološkom fakultetu u Zagrebu PowerPoint prezentacijama razvijaju kreativnost, samostalnost, komunikaciju i druge kompetencije te na koji im način to pomaže u profesionalnom razvoju. U okviru radionice provedena je vježba o govoru tijela, gdje je na temelju ponuđenih slika trebalo prepoznati značenje određenih gesta i tip govornika.

Vesna Cigan naglasila je ulogu studenta/učenika u procesu učenja. Govorila je i o njegovu sve većem angažmanu u procesu nastave kroz izradu PowerPoint prezentacija, njihovo uvježbavanje i valorizaciju kompetencija stečenih na taj način. Prikazala je i rezultate ankete koja je izrazito pozitivno ocjenjuje ppt prezentacije kao nastavnu metodu.

Angelina Puović ukazala je na raznovrsnost metoda u inovativnoj nastavi njemačkoga jezika i na razloge zbog kojih se nastavnici opredjeljuju za neke metode, a za druge ne. Odabir ovisi o afinitetima i spremnosti nastavnika, ali i o konkretnim uvjetima koji ograničavaju ili omogućuju primjenu određene metode.

Drugi dan skupa završio je sastancima s voditeljima nadležnim za njemački jezik u osnovnim i srednjim školama te na visokim učilištima. Na sastanku predavača na visokim učilištima razgovaralo se o načinima motivacije studenata za odabir njemačkoga jezika, postotku zastupljenosti njemačkoga jezika na visokim školama i o problemu neujednačenih stupnjeva znanja s kojima studenti dolaze na fakultet. Zaključeno je da je potrebna bolja

međusobna komunikacija nastavnika svih stupnjeva obrazovanja da bi se u konačnici podigla kvaliteta nastave. Naglašena je i potreba očuvanja tradicije učenja njemačkoga jezika koji zapravo postaje prvi strani jezik jer se engleski jezik globalno nametnuo kao drugi jezik govornika.

Posljednji dan skupa održane su radionice za nastavnike osnovnih i srednjih škola i dodijeljene su nagrade najuspješnijima.

U rezimeu treba naglasiti da je svaki nastavnik, zaljubljenik u njemački jezik i svoju profesiju, mogao pronaći radionicu za sebe, postavljati pitanja, sudjelovati u diskusiji ili na neki drugi način doprinijeti radu ove konferencije. Premda izrada ppt prezentacija danas nije novina, moglo se naučiti ponešto novo i sagledati taj alat kroz nove perspektive, proširiti spoznaje o njegovim prednostima. Brojni prikazi kreativnih rezultata rada učenika te njihovi nastupi popratili su radni dio Konferencije. Uostalom, upravo je veća uspješnost učenika bila i jest razlog zbog kojega se organiziraju ovakvi skupovi. Uvijek se iznova pitamo kako poboljšati nastavu, kako motivirati učenike. Biti profesor danas je velik izazov i upravo takva vrsta razmjene informacija svakomu nastavniku nudi poticaj i ohrabrenje za daljnji rad.